

Učbenik *Barve jezika 4* je četrti del učbeniškega kompleta za slovenščino v gimnazijah in srednjih strokovnih šolah. Zajema vse, kar zahteva učni načrt za pouk slovenščine v 4. letniku – razvija zavest o jeziku, narodu in državi (razvoj sodobnega knjižnega jezika in njegova vloga), razvija zmožnost uradnega dopisovanja (tvorba besedil), razvija zmožnost kritičnega sprejemanja neumetnostnih besedil.

Besedilo učbenika *Barve jezika 4* sestavljajo tri poglavja, in sicer *Tvorba besed*, *Razvoj sodobnega knjižnega jezika in njegova vloga*, *Tvorba besedil*. Sledijo povzermalni grafi (tvorba besed, jezik in jezikovne zvrsti) ter časovni trak (slovenski jezik skozi čas).

Prvo poglavje (ukvarja se z besedotvorjem) sestavljata dva sklopa, drugo poglavje (o razvoju sodobnega knjižnega jezika in njegovi vlogi) trije sklopi. Najobsežnejše je tretje poglavje (tvorba besedil), ki obsega šest sklopov.

Zunanja oblika in koncept posameznih poglavij sta enaka kot pri učbenikih za 1., 2. in 3. letnik. Vsako poglavje se začne z rubriko *Preden začnemo*. Ta dijaku zastavi nekaj vprašanj/nalog za motivacijo. Lahko so iztočnica za debato – tako dijaki razvijajo/krepijo še socialno, kulturno in medkulturno zmožnost. Sledi eno ali več besedil, ki so namenjena branju oz. poslušanju ali opazovanju, kadar gre za nebesedno sporočanje. Vprašanja v rubriki *Razmislimo* so namenjena razčlembi besedila. Poglavje se zaključuje z rubriko *Usvojimo*, ki sistematično povzame vse ugotovitve, jih ponazori s preglednicami ali povzermalnimi grafi in razloži ključne pojme.

V prvem poglavju (*Tvorba besed*) dijaki spoznavajo bogate besedotvorne zmožnosti slovenščine, krepijo ustvarjalnost, samoiniciativnost, zmožnost logičnega mišljenja in strpnost. Poleg tega to poglavje odlično poveže književni in jezikovni pouk.

V drugem poglavju (*Razvoj sodobnega knjižnega jezika in njegova vloga*) krepimo zavest o vrednosti prvega/maternega jezika in o izrazni razvitosti slovenščine na vseh področjih javnega in zasebnega življenja. Avtorici nas usmerjata tudi na spletne strani uradov – tako krepimo digitalno in informacijsko pismenost ter kritičnost.

Tretje poglavje (*Tvorba besedil*) prinaša raznovrstna besedila. Dijaki jih primerjajo, prepoznajo značilnosti in njihovo vlogo, presojujejo, v katerih okoliščinah uporabljajo ta besedila. Berejo in razčlenjujejo uradne dopise ter tako razvijajo svojo zmožnost uradnega dopisovanja. Dijaki krepijo zmožnost kritičnega sprejemanja besedil ter zmožnost tvorjenja učinkovitih besedil, razvijajo tudi zmožnost vrednotenja besedil in utemeljevanja svojega mnenja.

Gradivo zajema vse, kar zahteva učni načrt za pouk slovenščine v 4. letniku gimnazij in srednjih strokovnih šol in je primerno za pouk v gimnazijah in srednjih strokovnih šolah.

5. 2. 2019

Špela Kajič Kmetič